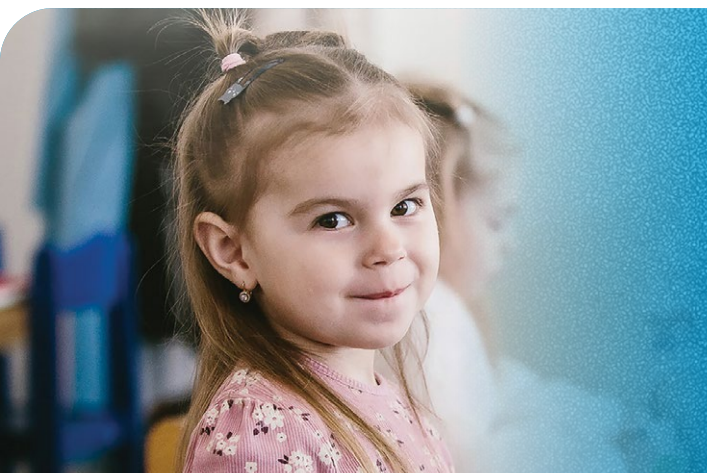

VYTVOŘENÍ KOMPLEXNÍHO MONITOROVACÍHO A EVALUAČNÍHO RÁMCE PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A PÉČI V ČESKÉ REPUBLICE

Stručné informace o TSI projektu financovaném
EU v České republice (2023-2025)

VÝZNAM DOSTUPNÉHO A KVALITNÍHO PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A PÉČE – A MOTIVACE PRO TSI PROJEKT V ČESKÉ REPUBLICE

Rané dětství nabízí jedinečnou příležitost pro komplexní rozvoj dítěte a vytvoření dobrých základů pro jeho budoucnost. Evropský pilíř sociálních práv uvádí, že všechny děti mají právo na dostupné a kvalitní předškolní vzdělávání a péči v raném dětství. Předškolní vzdělávání a péče jsou prospěšné pro všechny děti, a zvláště přínosné pro děti ze znevýhodněného prostředí. Otázka dostupnosti předškolního vzdělávání a péče úzce souvisí také s mírou zaměstnanosti a účastí na trhu práce, zejména u žen. V rámci EU má Česká republika jeden z nejvyšších rozdílů v míře zaměstnanosti žen a mužů a také jeden z nejvyšších podílů ekonomicky neaktivních žen z důvodu pečovatelských povinností.

V reakci na to se Česká republika v rámci implementace Evropské záruky pro děti rozhodla zaměřit na oblast předškolního vzdělávání a péče. Systém předškolního vzdělávání a péče pro děti ve věku 0-3 roky se dynamicky rozvíjí a počet míst v dětských skupinách vzrostl z 10 000 v roce 2018 na více než 26 000 do dubna 2025, což podpořila mimo jiné Evropská unie prostřednictvím Národního plánu obnovy a Evropského sociálního fondu+. Rozdělení odpovědnosti za systém předškolního vzdělávání a péče mezi Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy však představuje výzvu pro komplexní a integrovaný systém monitoringu a evaluace služeb pro děti ve věku 0-6 let. Při řešení této výzvy požádaly české úřady o technickou podporu Evropskou komisí. Díky financování prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu EU (Technical Support Instrument, TSI) implementoval UNICEF společně s Evropskou komisí v uplynulých dvou letech projekt "Vytvoření komplexního monitorovacího a evaluačního rámce pro předškolní vzdělávání a péči v České republice".

CÍLE A VÝSLEDKY PROJEKTU

Tento dvouletý projekt nyní končí a přináší ucelenou sadu materiálů. Mezi nimi integrovaný monitorovací a evaluační rámec pro předškolní vzdělávání a péči, dokument s doporučeními pro vývoj datových systémů či balíček nástrojů na podporu obcí při rozšiřování a zlepšování místních služeb předškolního vzdělávání a péče.

Projekt se zaměřil na dosažení těchto výsledků:

VÝSLEDEK 1

První fáze projektu pomohla českým úřadům získat komplexní přehled o současném stavu, fungování a mezerách v oblasti monitorování a evaluace předškolního vzdělávání a péče.

Klíčové výstupy:

- *Mapování nabídky a poptávky po formálních a neformálních službách předškolního vzdělávání a péče* - zpráva poskytuje přehled o dostupnosti a přístupnosti služeb pro děti ve věku 0-6 let.
- *Zpráva o současném systému a praxi monitorování a evaluace předškolního vzdělávání a péče v České republice*, která vyhodnocuje stávající strukturu monitorování a evaluace a identifikuje nedostatky.
- *Zpráva o evropských příkladech dobré praxe v oblasti monitorování a evaluace předškolního vzdělávání a péče a decentralizace*, která přináší zahraniční inspiraci (Finsko, Irsko, Litva, Nizozemsko, Norsko) pro zlepšování kvality předškolního vzdělávání a péče.
- Úvodní soubor *souhrnných doporučení* pak shrnuje zjištění, která slouží jako podklad pro vypracování monitorovacího a evaluačního rámce.

VÝSLEDEK 2

Ve druhé fázi se projekt zaměřil na podporu českých úřadů - společně se všemi příslušnými institucemi a aktéry - při vytváření efektivního a komplexního monitorovacího a evaluačního systému pro předškolní vzdělávání a péči (pro děti ve věku 0-6 let) se zaměřením jak na zlepšování kvality, tak na zvyšování dostupnosti služeb.

Klíčové výstupy:

- *Monitorovací a evaluační rámec pro předškolní vzdělávání a péči*, který zavádí systematický a kontinuální přístup ke sběru kvantitativních i kvalitativních dat s cílem zvýšit kvalitu a zajistit rovný přístup. Formuluje společnou vizi, definuje standardy kvality v pěti oblastech definovaných EU - přístup, pracovníci, program vzdělávání a péče, monitoring a evaluace a správa a financování - a navrhuje indikátory pro hodnocení kapacit systému, dostupnosti služeb i kvality procesů, včetně interakcí s personálem a wellbeingu dětí.
- *Metodické pokyny pro Českou republiku k vývoji integrovaných datových systémů a vyhodnocovacích postupů pro sektor předškolního vzdělávání a péče*, jež poskytují podporu pro budování robustních datových systémů a sběr kvalitních dat, která slouží jako podklad pro politiky založené na důkazech a cílené intervence.

Předškolní vzdělávání a péče v České republice:

respektuje jedinečnost každého dítěte, podporuje jeho individuální potřeby a zaměřuje se na osvojování kompetencí a podporu aktivního učení a zkoumání světa především prostřednictvím hry

poskytuje bezpečné a podnětné prostředí, kde je kladen důraz na socializaci, vztahy, komunikaci a celkovou pohodu dětí

podporuje hodnoty respektu, sociální soudržnosti a udržitelného rozvoje

respektuje právo dětí na rozhodování a svobodnou volbu aktivit, zároveň však klade důraz na odpovědnost a vzdělávací cíle

Vize: Každé dítě má právo na kvalitní a dostupné služby předškolního vzdělávání a péče.

PROHLÁŠENÍ O KVALITĚ:

PŘÍSTUP:

Všem dětem je dostupné kvalitní předškolní vzdělávání a péče, které podporuje participaci a posiluje společenskou inkluzi.

PRACOVNÍCI:

Ve všech typech předškolního vzdělávání a péče je zajištěna odpovídající skladba personálu s potřebnou kvalifikací s ohledem na počet dětí a jejich potřeby a je zajištěna jeho stabilita. Všichni odborní pracovníci se dále profesně rozvíjejí, mají důstojný plat či mzdu, vhodné podmínky pro práci a jsou vedeni vedením s jasnou vizí a strategií pro rozvoj zařízení, které reflektuje potřeby dětí, rodičů a komunity.

PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ A PÉČE:

Legislativa stanovuje jasné a srozumitelné cíle, úkoly a požadavky pro různé formy předškolního vzdělávání a péče. Předškolní vzdělávání a péče se řídí programem vzdělávání a péče založeným na pedagogických cílech, hodnotách a přístupech, které dětem umožňují dosáhnout plného potenciálu, se zohledněním jejich sociálního, emocionálního, kognitivního a fyzického vývoje a jejich pohody. Program vzdělávání a péče podporuje spolupráci pracovníků s dětmi, kolegy a rodiči, interakce mezi dětmi navzájem a vyžaduje vyhodnocování vlastní praxe.

HODNOCENÍ A MONITOROVÁNÍ:

V předškolním vzdělávání a péči je pravidelně monitorována a hodnocena dostupnost a kvalita na základě systematicky a promyšleně shromažďovaných dat. Data jsou dostupná uživatelům v podobě, která umožňuje jejich jednoduché zpracování a vizualizaci. Poznatky z monitorování a evaluace jsou systematicky využívány ke zvýšení dostupnosti a kvality předškolního vzdělávání a péče.

SPRÁVA A FINANCOVÁNÍ:

Správa a financování předškolního vzdělávání a péče jsou transparentní, efektivní, udržitelné, odpovídající potřebám a založené na konstruktivní spolupráci mezi všemi aktéry.

VÝSLEDEK 3

V poslední fázi projekt poskytl českým úřadům konkrétní nástroje na propagaci a podporu rozšiřování služeb předškolního vzdělávání a péče v obcích, včetně komunikace, strategického plánování, financování a zajišťování kvality předškolního vzdělávání a péče na místní úrovni.

Klíčové výstupy:

- *Balíček nástrojů pro obce* určený na pomoc místním samosprávám při zvyšování kapacit a dostupnosti služeb a zlepšování kvality předškolního vzdělávání a péče pro všechny děti.
- *Koncepce komunikační strategie* pak slouží jako podklad pro komunikaci směrem k obcím a zdůrazňuje význam inkluzivního a kvalitního předškolního vzdělávání a péče, zejména pro ohrožené rodiny.

O PROJEKTU:

- Tento dvouletý projekt byl financován Evropskou unií prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu (TSI).
- Technickou podporu poskytla ECD sekce regionálního kanceláře UNICEF pro Evropu a Střední Asii ve spolupráci s Evropskou komisí.
- Za české úřady projekt vedlo Ministerstvo práce a sociálních věcí v úzké spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Tento dokument byl vypracován za finanční podpory Evropské unie. Názory v něm vyjádřené nelze v žádném případě považovat za oficiální stanovisko Evropské unie.

DALŠÍ
INFORMACE

